

ki – ez volt a legmagasabb rangja. A német külügyminisztériumba Wilhelm Keppler mellé nevezték ki, aki a különleges megbízatásokkal foglalkozó államtitkár-helyettes volt. Ebben a minőségben Veesenmayert különleges politikai feladatokkal bízták meg: 1940-ben Olaszországban, 1941-ben Zágrábban és Belgrádban, 1942-ben Franciaországban és Spanyolországban, 1943-ban pedig Magyarországon.

Horvátországban és Szerbiában Veesenmayer szorosán együttműködött kollégájával, Felix Benzlerrel, a szerb bábkormányhoz akkreditált követel: utasításokat kértek Ribbentroptól arra nézve, hogyan gyakoroltjanak nyomást Szerbia katonai parancsnokára a szerb zsidókérdés gyors és drákói megoldása érdekében.¹³ Ottani tapasztalatait használta fel a magyar zsidókkal való bánásmód tekintetében is.

Veesenmayer szívélyes viszonyban volt a Birodalom számos legfőbb vezetőjével, köztük Heinrich Himmlerrel. Zsúfolt magyarországi teendői közben is szakított magának időt arra, hogy Himmlernek születésnapjára gratuláljon. A gratulációt Himmler köszönettel nyugtázta.¹⁴

A magyar zsidóság katasztrófájáért elsősorban felelős személyek között Veesenmayert is bűnösnek találták Nürnbergben, és 1949 áprilisában 20 év börtönre ítélték. Büntetését John J. McCloy németországi amerikai főmegbízott már 1951-ben 10 évre mérsékelte – ugyanezen év december 16-án már szabadon is bocsátották.¹⁵ A nyugat-németországi Darmstadtban telepedett le, ahol 1977 decemberében bekövetkezett haláláig a Pannel és Bulgomme illatszercég képviselőjeként működött.¹⁶

Magyarországi tevékenységéről szóló jelentéseit Veesenmayer rendszerint Karl Ritteren, a különleges megbízatásokkal foglalkozó követen keresztül juttatta el a külügyminisztériumba, fontosabb ügyekben közvetlenül Ribbentropnak írt. Állandó és szoros kapcsolatot tartott fenn a Birodalmi Biztonsági Főhivatal (RSHA) szerveivel is, különösen a zsidókat és a „Birodalom egyéb ellenségeit” érintő ügyekben.

A külügyminisztériumban a zsidókérdéssel közvetlenül foglalkozó szerv *Inland II.* osztály volt, amelyet Horst Wagner és helyettese, Eberhard von Thadden vezetett. Az *Inland II.* osztály – különleges megbízatása alapján – összekötő szereppel rendelkezett a Birodalmi Biztonsági Főhivatalban (RSHA). Az *Inland II.* osztály történeti elődje a *Referat Deutschland* (Német Referatúra) volt, amelyet 1938-ban hoztak létre. Névleges vezetője Vicco von Bülow-Schwante, a külügyminisztérium protokollfőnöke volt, a tényleges vezető viszont dr. Emil Schumberg. A *Referat Deutschland* megbízatása szerint a zsidók üldözése nyomán felmerült kényes diplomáciai problémákkal, a külföldi német képviseltek útján terjesztendő náci propagandával kellett foglalkoznia, s egyúttal kellett működnie a Gestapóval és Himmler hírszerző szolgálataival.